

Voltijds Hoogbegaafde onderwijs; Passend Onderwijs IJmond

Binnen het samenwerkingsverband Passend Onderwijs IJmond bestaan drie voorzieningen met aanbod voor voltijds hoogbegaafde onderwijs (VHB-onderwijs). Er is een afdeling in Beverwijk (De Sparkel), in Santpoort-Zuid (Babarrun) en in Velsbroek (Via Nova).

Voltijds hoogbegaafden onderwijs is een voorziening, waarbij kinderen naar school gaan onder leiding van onderwijsprofessionals met hoogbegaafdheidsexpertise.

Hieronder worden de volgende onderwerpen toegelicht:

- Brede definitie van hoogbegaafdheid.
- Voor wie is VHB-onderwijs?
- Hoe ziet het onderwijs eruit?

Hoogbegaafdheid breed gedefinieerd

De VHB-groepen werken vanuit de visie dat hoogbegaafdheid meer is dan een hoog IQ. Hoogbegaafdheid combineert volgens triadisch model van Mönks hoge intellectuele capaciteiten, creativiteit en motivatie om te leren en ontdekken. Hoogbegaafdheid uit zich volgens het zijnsluik van Kieboom ook in persoonskenmerken zoals bijvoorbeeld een sterk rechtvaardigheidsgevoel, een kritische instelling, hoge gevoeligheid, (sensitiviteit), perfectionisme en autonomie.

Volgens de visie van de VHB-voorzieningen komt een leerling die - in potentie - hoogbegaafd is, pas tot zijn in een omgeving die zowel cognitief als sociaal ondersteunend is.

Doelgroep voltijds hoogbegaafdheid onderwijs

De VHB-voorzieningen zijn er voor die leerlingen waar de onderwijsbehoefte op het gebied van hoogbegaafdheid voorliggend is en waarvoor de huidige school van herkomst na een gedegen aanpak, niet kan voldoen aan deze specifieke onderwijsbehoefte. Plaatsing in een VHB-voorziening vindt daarom pas plaats, nadat basis- en extra ondersteuning op de huidige school onvoldoende zijn gebleken. Voor inhoudelijke stappen; Zie de aanmeldroute: [Voltijd HB voorzieningen - Passend Onderwijs IJmond](#)

Gedrag van een leerling kan ervoor zorgen dat de veiligheid in een groep in het geding komt. In dit geval komt een leerling in principe niet in aanmerking voor VHB-onderwijs.

Het onderwijs in een VHB-groep vindt plaats in een setting van maximaal 18 leerlingen. Het VHB-onderwijs in de regio SWV Passend Onderwijs IJmond is er voor leerlingen van leerjaar 5 t/m leerjaar 8.

De onderwijsprofessionals van de VHB-voorzieningen beschikken over expertise op het gebied van hoogbegaafdheid en ze zijn sterk in gedifferentieerd klassenmanagement. Ze hebben ervaring in het omgaan met heterogene leeftijdsgroepen. De VHB-onderwijsprofessionals zijn, samen met kwaliteitscoördinator/intern begeleider en de directie van de betreffende school, verantwoordelijk voor het onderwijs en daarmee voor het welbevinden en het onderwijsaanbod van de ze leerlingen op school.

Het onderwijs is specifiek afgestemd op de leer- en persoonskenmerken van hoogbegaafde leerlingen. Daarmee creëren we een zo veilig mogelijke omgeving gecreëerd waar leerlingen zich gezien en gehoord voelen. Het uiteindelijke doel is dat ook deze leerlingen met plezier naar school gaan en zich optimaal ontwikkelen om goed voorbereid naar het voortgezet onderwijs uit te stromen.

Kenmerken van het basisaanbod van VHB-onderwijs zijn:

- **Compacten:** minder tijd en instructie nodig om nieuwe leerstof eigen te maken.
- **Verrijken:** door compacten ontstaat ruimte voor een breed en verdiepend aanbod dat verder gaat dan de reguliere leerstof, met aandacht voor het ontwikkelen van creatieve en analytische denkvaardigheden.
- **Top-down instructie:** starten vanuit het geheel en daarna toewerken naar de onderdelen.
- **Peer contact:** contact met ontwikkelingsgelijken, gericht op het ontwikkelen van een realistisch zelfbeeld en erkenning van verschillen.

- **Inbedding in de school:** leerlingen nemen deel aan het onderwijs binnen de school en hebben ook contact met leeftijdsgenoten buiten de VHB-groep.
- **Denk-, leer- en levensvaardigheden:** nadruk op leren leren, mindset en executieve functies, die vaak nog in ontwikkeling zijn bij hoogbegaafde leerlingen.
- **Sociaal-emotionele ontwikkeling:** begeleiding bij perfectionisme en faalangst, en psycho-educatie over hoogbegaafdheid.

Instroommomenten, evaluatie en monitoring

Instroom vindt plaats op zorgvuldig gekozen momenten, passend bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling en de praktijk van de voorziening. Instroom is gedurende het schooljaar mogelijk, mits vooraf afstemming heeft plaatsgevonden tussen ouders, school en ondersteuningsteam. Binnen zes weken na plaatsing volgt een eerste evaluatie en een vervolgspraak wordt ingepland, zodat de voortgang regelmatig wordt besproken en de ondersteuning waar nodig bijgesteld kan worden. Dit gesprek vindt plaats met leerling, ouders, leerkracht en intern begeleider van de voorziening.

De effectiviteit van het aanbod wordt structureel gemonitord op drie indicatoren: **welbevinden, schoolprestaties/onderpresteren** en **doorstroom**. De uitkomsten worden geanalyseerd en minimaal jaarlijks gerapporteerd aan het samenwerkingsverband (SWV) en de deelnemende scholen.

Ouders worden actief betrokken. Deelname aan informatiebijeenkomsten en ouder/kind gesprekken kan onderdeel zijn van het aanbod. Verwachtingen rondom wederzijdse betrokkenheid worden vooraf expliciet gemaakt.

Bij plaatsing van leerlingen **buiten de regio** worden vooraf duidelijke afspraken gemaakt tussen de betrokken SWV's en/of schoolbesturen over de procedure, verantwoordelijkheden en kostenverrekening.

Voor de specifiekere beschrijving van hoe het onderwijs eruitziet op de VHB-voorzieningen, verwijzen wij graag naar de website van verschillende scholen. De beleidsplannen voor de VHB-voorzieningen van [De Sparkel](#), [De Beekvliet](#) en de [Brederode Daltonschool](#) zijn daarop te vragen.